



IOL1202 การสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้นำองค์กร

หน่วยที่ 1 แนวคิดและหลักการ ของภาวะผู้นำ

อาจารย์ ดร.ปัญญดา จันทกิจ
วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา





บทนำ

ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการมีอิทธิพลต่อผู้อื่นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จในวัตถุประสงค์เฉพาะ
สถานการณ์เฉพาะ ถึงแม้ว่า ภาวะผู้นำจะเป็นหน้าที่หลักในการบริหารแต่จะไม่เหมือนกับการบริหาร
สิ่งของ การบริหารมีความสลับซับซ้อนซึ่งต้องการรักษาคำสั่งและความมั่นคง

ภาวะผู้นำจะต้องสามารถจัดการกับความเปลี่ยนแปลงในเรื่องการแบ่งปัน การเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วของโลก ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้วิสัยทัศน์
ของอนาคตและการจัดตั้งทิศทางของวิสัยทัศน์ ทักษะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้บริหาร
ทำงานได้ดีขึ้น



ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ คือ สภาพของความเป็นผู้นำซึ่งเป็นผู้ที่มี
ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการทำให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่คุณ
ต้องการให้สำเร็จลุ่ล่งด้วยความเต็มใจของพวกเขา
เอง

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อ
บุคคลหรือกลุ่มในการจูงใจและปฏิสัมพันธ์ให้ทุกคนใน
องค์กรเข้าใจและมุ่งมั่นในอุดมการณ์ขององค์กร เพื่อให้
องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้





ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ในการทำงานหรือทำกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กรใดๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กลุ่มหรือองค์กรตั้งไว้ จำเป็นต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่บริหารการจัดการในเรื่องต่าง ๆ โดยอาศัยผู้นำหรือผู้บริหารของกลุ่มนั้นๆ ที่มีภาวะผู้นำ





ความสำคัญของภาวะผู้นำ(ต่อ)

เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น ช่วยให้ผู้คลากรของกลุ่มหรือองค์กรได้รับการประสานงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาทิ

- การประสานงานหรือการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ช่วยกันประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ของกลุ่มให้เป็นไปตามลักษณะของพลวัตภายในกลุ่ม โดยเฉพาะในช่วงที่อยู่ระหว่างการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลง
- รวมถึงช่วยให้สมาชิกในกลุ่มหรือองค์กร สามารถบรรลุความต้องการต่างๆ ทั้งในด้านความพึงพอใจและเป้าหมายส่วนบุคคลหรือองค์กรได้





บทบาทของผู้นำ

1. การกำหนดทิศทาง

หมายถึง ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลในอนาคตว่าจะพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้นหรือเพิ่มขึ้นในสิ่งที่ต้องการได้อย่างไร ร่วมกันคิดกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เพื่อให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีและบรรลุเป้าหมายตามที่คาดการณ์ไว้





บทบาทของผู้นำ (ต่อ)

2. การทำให้กลุ่มหรือสมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน

คือ การกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายที่มีการสื่อสารหรือถ่ายทอดทิศทางกำหนดขึ้นแก่กลุ่มหรือผู้ตามที่ได้เข้าใจตรงกัน เพื่อให้เกิด

- ความร่วมมือ
- ความสามัคคี
- และการยึดมั่นในกลุ่ม

ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ตามมุ่งสู่เป้าหมายได้สำเร็จไปในทิศทางเดียวกัน





บทบาทของผู้นำ (ต่อ)

3. การจูงใจและการดลใจ



จะเป็นการทำให้สมาชิกกลุ่มหรือผู้ตามได้
ปฏิบัติงานในทิศทางที่กำหนดไว้

ถึงแม้จะมีอุปสรรคขัดขวางจากระบบต่าง ๆ
ที่ไม่เป็นใจ



ภาวะผู้นำและการจัดการ

ข้อ 1

ผู้นำที่ดีไม่จำเป็นที่จะต้องเป็น
ผู้จัดการที่ดี และผู้จัดการที่ดี
ไม่จำเป็นที่ต้องเป็นผู้นำที่ดี

ข้อ 2

ทักษะการจัดการที่ดีเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติของผู้นำไปสู่การกระทำและ
การทำให้ประสบความสำเร็จ

ข้อ 3

องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ
ต้องการส่วนผสมของภาวะผู้นำที่
มีประสิทธิภาพและการจัดการที่มี
ประสิทธิภาพ





คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติ	คำอธิบาย
แรงกระตุ้นในการทำงาน	การจูงใจภายในเพื่อไปสู่เป้าหมาย
ความซื่อสัตย์	การที่จะแปลคำพูดไปสู่การกระทำ
แรงจูงใจของความเป็นผู้นำ	ความจำเป็นที่จะโน้มน้าวบุคคลอื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
ความมั่นใจในตนเอง	มีความเชื่อในทักษะและความสามารถของตนเองที่จะบรรลุเป้าหมาย
สติปัญญา	ความสามารถในกระบวนการคิดที่สูงกว่า
ความรู้ที่สัมพันธ์กับงาน	ความรู้ที่เป็นนัยและความชัดเจนเกี่ยวกับองค์กร อาชีพ และเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องทำ
การควบคุมอารมณ์	ความสามารถในการควบคุมความรู้สึกและการยอมรับการวิจารณ์
การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	ความสามารถในการตอบสนองที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานที่ทำงาน



คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (ต่อ)

● คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งกับคำว่าภาวะผู้นำ

● คือ ต้องเป็นผู้ที่

- มีวิสัยทัศน์
- มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นคงทางอารมณ์
- มีความซื่อสัตย์
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยยึดหลักการให้อำนาจและการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงาน
- มีความรู้ และความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จตามที่ต้องเป้าหมายไว้

คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ

ผู้นำได้รับการยอมรับว่าเป็นตัวแทนขององค์กร มีหน้าที่ในการบริหารและควบคุมดูแลองค์กร ให้เจริญก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จ

- เป็นผู้มีบทบาทหลักในการดำเนินงานขององค์กร
- เป็นผู้มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานและองค์กร

ดังนั้น ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จนอกจากจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์แล้ว ควรต้องมี**ความดีงาม คุณธรรม จริยธรรม** ที่อยู่ในจิตใจ ความคิดและการกระทำ ซึ่งเมื่อผู้บริหารใช้คุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานย่อมส่งผลให้เกิดการปกครองที่ดีหรือการจัดการที่ดี





สรุป

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้เป็นองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดก็ตาม การจะนำผู้อื่นได้นั้น ผู้นำต้องตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ อำนาจ และสิทธิ การจูงใจเพื่อให้ไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน

ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้ โดยผลลัพธ์คือ สามารถจัดการกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

